



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Vita Magni Servi Dei P. Julii Mancinelli Societatis Jesu

Cellesi, Jacopo

Oeniponti, 1677

VIII. Examen Conscientiæ. Oratio.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-42734**

quia ipse præferret haberi in vili apud homines conceptu & opinione, propter hoc sese cum superiorum permissu applicasse huic rigido cum hominibus silentio, quod idem & familiariorē redderet cum Deo, & de Deo, eloquentiorem. Et quando deinde oportuit fabulari cum eis, ejus sermones procedebant longè majori cum pondere, & efficacia, tanquam hominis cujusdam extra mundum positi, qui veniret ad agendum tanquam domesticus cum Deo, quo implebat animos audientium, insinuando ipsis mirum in modum spiritum suum, illuminando eos in ipsorum dubiis occurrentibus, suggerendo item per opportuna ipsorum morbis remedia, tametsi eos ipsi non aperirent. Ita verum est Deum benignè respicere ad preces Humilium, & se ipsorum facere linguam, loquendo pro ipsis, dum illi præ modestia amant latere, & in occulto vivere.

Mulus cum  
hominibus  
eloquens  
cum Deo.

## C A P U T VIII.

## Examen Conscientiæ. Oratio.

**V**Nus ex præcipuis fructibus, quos Pater Julius collegit, ab Exercitiis Sancti Patris nostri Ignatij Spiritualibus, fuit spiritus frequenter examinandi conscientiam, in cujus usu valde illum confirmavit, & habilitavit exemplum & doctrina Sancti Francisci Borgiæ Generalis, quo cum multus & confidenter egit. Præterea valde illud sibi familiare reddidit ex usu & praxi multorum senum Patrum, quibuscum iter fecit, & vidit illos in cauponis & in diversoriis nunquam nec ex defatigatione, nec quod hora tarda esset, nec ex alia quavis causa aut impedimento illud inter misisse. Addebat videri sibi etiam plurimum humanæ prudentiæ conforme expendere actiones factas, ut inde discamus per experientiam illos nævos, quos in reiteratione il-

Profuit illi  
cum S.  
Francisco  
Borgia  
egisse.



A Galeno  
& Pithago-  
ra hoc di-  
dit.

Nunquam  
omisit exa-  
men.

Totus in  
emenda-  
tione pro-  
penenda.

Examen  
religioso-  
sum quò  
collineare  
debeat.

ne illarum oportet emendare. Et refert hoc dictamen à Galeno se didicisse, qui à Pithagora doctus omni vespere rigido cum examine pereurrebat opera sua, tanquam si rationem reddere severo iudicio debuisset. Hæcine & multa alia fusè reliquit scripta de Examine. Sed longè plura in usum deduxit. Illud pro eo, ac vidimus, nunquam in longissimis itineribus omisit, inter latrones & prædones, inter hætericos, in tempestatibus marinis, in periculis mortis ac fluminum. Erat autem secum in condemnandis erroribus ità severus ac rigidus censor, ut sæpius fuerit auditus, dum examinabat conscientiam, jacere in se contumelias & dicteria, quæ ipsi ex intimo corde prorumpabant, ut non esset in potestate moderari linguam, ne audiretur. Majus ejus studium fuit in proponenda emendatione, ad quam urgebat se per auctoritatem sacræ Scripturæ, impellebat rationibus, convincebat exemplis tam sacris, quàm profanis ad detestandos nævos, seque rubore suffundendum per quàm appositis & aptis. Qua in re jam longum quasi usum & habitum contraxerat tam vigentem, ut etiam extra orandi tempora semper occuparetur in ejusmodi considerationibus, ac si semper staret coram severo tribunali, cui reddere rationes deberet, ac quidam ejus adversarius illum reum perageret. Multò autem studiosius revocabat ad trutinam perfectiorem, ac limam exquisitiorem, quam poterat donare operibus, ut accederet, quàm propè valeret, ad rectitudinem divinorum operum & vitæ Christi & Sanctorum; quem ad finem, aiebat, ordinari potissimum examen Religiosorum, qui profitentur perfectionem.

Ex hac continuâ & exacta cura postulandi à se, & actionibus suis rigidam rationem facile unusquisque argumentari queat, quâ cum puritate conscientia vixerit, & quàm strictè se per unionem in oratione cum Deo conjunxerit, qui se à facie ad faciem (ut loquitur Scriptura) videri



videri finit à mundis corde. Non aggrediebatur ille orandi negotium, nisi prius fecisset examen ad purificandum, ut ille dicebat, & reconciliandum cum Deo animum, ne temerè accederet. A distractionibus abhorrebat tanquam ab Idololatriâ, quia, inquiebat, *per eas contemnitur Deus, & dum fingimus nos illum adorare, defertur certo modo honos ille rebus, ad quas vaga mens divertit, præfigendo illas sibi loco Dei, quasi ad illas dicatur; Pater noster, qui es in cælis, sanctificetur nomen tuum. Et, Adoramus te, Benedicimus te. Miserere mei, & his similia.* Propter hoc ille semper tenebat mentem in Deo, non dico solùm cum facilitate, verùm cum difficultate divertendi illam ad res alias, ad eum modum, ut propter continuam Domini præsentiam ipse liquefieret tanquam cera ad focum, & ipsius spiritus torreretur siti vehementissima videndi illum, sicuti est, & quasi illi in pectore arderet maximus ignis, quem, cùm intus inclusum tenere non posset, vel erumpebat foras per clamorem & fremitum ad morem Christi Domini, qui clamavit ad Patrem clamore valido, & nonnunquam per suspiria succensi halitûs, & ignitorum spirituum, quales ex ore tormenti bellici erumpunt. Atque ita depingitur Pater Julius in quadam suarum revelationum imagine cum flammis ejus ex ore prorumpentibus, id quod sequenti in libro dicturi sumus. Vel repressus hic focus, & in Jesum suum collectus violentè elevabat in altum etiam ipsum corpus ad mentem recreandam absque eo, ut recederet à Deo, & ne exorbitaret ad commercia hominum, recitabat is orationes quasdam vocales, potissimùm de laudibus sanctissimæ Virginis, cujus in honorem composuerat ille duo vel tria Exercitia diversa perpulchra, sic agebat, cùm vas removeretur ab igni, cessat fervor & ebullitio. Cùm itaque incederet per compita vel ambulacra, recitabat ea cum socio, vel per domum, &

Non orabat, nisi facto examine.

Distractio-  
nes quasi  
Idolola-  
tria.

Instar tor-  
menti bel-  
lici P. Ju-  
lius jacu-  
labatur  
orationes.



quando omnes congregari confidebant expectantes publicam quandam functionem.

Legens literas Eucharisticas instar pilæ subsultat.

Verùm neque hoc ipsi sufficiebat ad avocandam penitentiam, & cogitationem ab eo, ubi totus erat cum corde & animo; quin imò non est mirandum orationes, quæ voce fiunt, sæpiùs illi conciliaffe raptus & extases, cum & illæ ipsæ occupationes aptæ natæ ad distrahendam mentem, contrarium in ipso effecerint, & animum in objectum tam carum, tam amatum nempe in Deum rapuerint. Quædam die legens literas cujusdam nobilis, qui gratias agebat de nescio quâ ejus interventu impetratâ gratiâ, & supra modum illum amanter tractabat, repente ille cogitabundus avolavit in Deum, ejusque amorem versus creaturas, & immerfit se totum in illam, ut dicebat, fornacem, ubi ejus amor totus igneus factus est, & reddidit eum levem, ut rotaretur instar pilæ, quamvis cæteroqui debilissimus esset, & vix se posset movere. Ex hac ipsa fornace carbones colligebat lingua, quæ nesciebat de aliis rebus loqui, quam de Deo, sicut paulò ante diximus, & hoc cum tali efficacia, quam admirabamur in ejus Missionibus. Semel mulier quædam, nescio, propter quod infortunium desperabunda sic obstinaverat emori atque Sacramentis, ad ipsius paucula sanè verba respuit adeò, ut simulantem illum, quasi ejus confessionem nollet excipere, ut tantò ferventiùs eam illa expeteret, adjurarit ad se audiendam, utpote verè contritam, atque adeò eam audivit. Preces, quas vocamus, jaculatorias, quæ celeres sagittarum ritu evolant ex præcordiis & labris, inque momento penetrant cælum, maximo perere cordi habuit. Solebat ille genua flectere in iis faciendis, maximè cum exiret è cubiculo, & cum reverteretur. Hæ duæ fuere frequentiores; *Esto mecum Deus! & da mihi gratiam perficiendi hoc opus ad gloriam tuam*, id quod ad omnem actionem suam reperebat. Manè semper dicebat.

Da



*Da mihi Domine te glorificare hodie & semper, & dignè ambulare in tuo sancto servitio.* Reflectebat se valdè serio, quomodo eo die conformiter statui suo posset glorificare Deum. Habebat ille alias precatiunculas dictas ab illo *suspiria*, quia sicut ego opinor, illi tam crebræ erant, sicut respiratio, erant sequentes; *Da mihi glorificare te in hoc triduo vite meæ. Benedictus Deus in secula, Deus meus & omnia. Deus, qui es in me*, quâ quidem formulâ renovabat in se divinam præsentiam, & percipiebat maximam in omni ærumnâ, & difficultate tranquillitatem. *Letatus sum in his, quæ dicta sunt mihi, in Domum Domini ibimus. Gloria Patri & Filio, & Spiritui Sancto.* Et in tentationibus; *Maledicta terra in opere suo*: quasi pro singulis actionibus habebat orationes proprias devotè compositas, quas longum esset hic referre. Dicam solum Benedictionem, quam ipse solebat sibi et impertire, & qui eam requireret; *Potentia Dei Patris, sapientia Filij, & bonitas Spiritus Sancti, gratia immensa beate Virginis Mariae, Angelorum custodia, sanctorumq; omnium virtutes & merita descendant super te, & maneat tecum semper per Christum Dominum nostrum.* Hujusmodi orationes componere erat ipsius occupatio, cum nocte non posset dormire.

Benedictio, quam sibi vel aliis dare solebat.

Orationi, quæ fit mente, erat deditissimus, erga quam succensus erat mirum quantum in sancta spiritualium Exercitiorum Sancti Patris nostri Ignatij officina, quia siti torrebatur infatigabili, & videbantur illi studiorum tempora mille anni, dum ea finiret, ut posset se totum tradere orationi, ad quam se sentiebat divinâ inspiratione impelli, ad eò quidem, ut, cum non nihil ægresceret, orando sanaretur; nec mirum cuiquam videri debet illud totum ab amore Dei accensum cor, cum longius abesset à Deo, languidum effecisse totum corpus, & cum propius accederet, suâ præsentia restituisse corpori sanitatem. Ista incredibile orandi cupiditas non concessit Patri Julio tempus deter-

Tempora studiorum mille anni.



Orando  
implevit  
Consilium  
Christi,  
semper  
oravit.

Visio, qui  
in DEO  
sancta  
continean-  
tur.

Non pote-  
rat inchoa-  
re, Introi-  
tum.

Locus ora-  
tionis sub-  
tus Quercu-  
m.

minatum unius vel duarum horarum, verum dici potest illum complevisse consilium Christi; *Oportet semper orare, & nunquam desicere.* Omne tempus ab aliis functionibus liberum transcripsit ille orationi, & ego lego, eum ex tam diuturna genuflexione ita debilitatum fuisse, ut postea se non posset erigere in pedes. Nec solum dies, sed & integras noctes extrahebat in meditando, præcipue verò in festis solennioribus, & illud modicum somni, quem admittebat, consueverat orationibus, quas ille dicebat, brevibus interpolare, per quas ille gratias impetrabat singulares à Deo, quo cum semper, sive vigilaret, sive dormiret, erat occupatus. Et ejusce rei magnam habebat causam; Nam festivâ semel Sancti Ignatij luce, cum de more meditaretur, clarissimam habuit illustrationem, quomodo in Deo perfectissimè continerentur cuncta, sic ut mens planè acquiesceret, audivitque vocem, quæ dixit: *Quare aliud queris, in quo acquiescas, extra me? non vides, quomodo in me sint omnia?* Vocabatur ocyus ad operandum sacris, & sua illum oratio ita plenum Deo occupaverat, ut, quamvis sibi vim inferret magnam, non potuerit ordiri Introitum, nec longo sat tempore verbum loqui. Ipsius Exercitia spiritualia non durabant tantum octo, sed quindecim, viginti, & aliquando quadraginta diebus ante Pentecosten, & illa obibat summa eum collectione, cum nullo vivente, excepto Deo, & ejus sanctissima matre colloqui solitus, in cujus honorem semper novas componebat Meditationes & Orationes, & Missam de ejus Compassione.

Grandævus jam, cum non amplius occupari habendis concionibus posset, quasi omnes diei horas expendebat in orationibus, quibus se totum impendit. Contulit autem se in locum solitarium propè Neapolim ad caput Montis subrus Quercum soli expositam, ubi se magnum aperiebat theatrum, & in sacellum juxta Sartoriam officinam plenum



num reliquiis Sanctorum, & videbatur sibi cum illis morari in paradiso: legebat ipsorum vitas, cum ipsis laudabat, & glorificabat Deum, & dixit, hanc esse occupationem beatorum, & illud se facere loco tot innumerabilium hominum, qui id negligunt, inter Christianos, hæreticos, Turcas, & innumeros barbaros descendendo per literas Alphabeti, exempli causâ; *Adoro, Benedico, Confiteor, dono cor, & sic deinceps.* Nec ipse solùm se occupabat in oratione, sed & ejus unicè studium fuit alios ad id pertrahendi, & tradendū illis Exercitia Sancti Ignatii. Quo in genere Deus ipsi mirificum concessit talentum, & gratiam singularem, ut tam inter nostros, quàm sæcularès, quibus magno numero dedit, fructus tulerit, & mutationes morum ad summam Dei gloriam. Cùm esset adhuc tiro, exercuit se in quatuor novissimis, in peccatis propriis, in divina misericordia, in beneficiis, in conservando & custodiendo seipsum. Cùm studeret, materiam meditationum elegit Vitam Christi in varia mysteria distributam, prout eam divisit Sanctus Pater Ignatius; quæ meditandi forma, dicebat, eò ipsum deduxit, ut velut in omni loco videret Christum Dominum, & studeret imitari ejus exemplum in re qualibet. Factus inde Magister novitiorum à Sancto Francisco Borgia, qui ut plurimum in domo illa probationis morabatur, varia ab eo documenta accepit meditandi, speciatim circa continuam Dei præsentiam. Potissimum ipsum docuit Exercitium distributum in viginti quatuor horas diei, & noctis, quod, quia fieri noctu non potuit, faciebat illud interdium dimidiâ quavis horâ. Fuere considerationes supra primaria fidei nostræ mysteria unâ cum examine supra se ipsum, & supra modum, quem in eo obeundo tenebat, & in actu vincendi sui, propter defectus commissos. In hoc Exercitio Pater Julius jam se ita assuefecerat, ut absque difficultate aliqua, quavis hora dimidia illud faceret, imò & inter concionandum

Alphabetum P. Julij.

Materia meditationum.

Meditandi documenta à S. Francisco Borgia.

Exercitium præsentia divinæ ipsi per facile.



cionandum, & excipiendas confessiones non oblivisceretur illius, sic attentus & collectus, ut eum actiones, quæ alioquin totum hominem attentum volunt, nihil interturbarent. Hoc ille exercitium inter multos nostros Patres sparsit & propagavit.

Petrus Canisius.

Hos inter fuit Pater Petrus Canisius, qui discedens Româ in Germaniam à congregatione generali, cui interesse eum oportuit, interrogavit ex Patre Julio, quo pacto per illud iter posset utiliter occupatam habere mentem, id quod signum est manifestum summæ existimationis, quam de illo habuit vir ille æquè literis ac virtute perinsignis. Posteaquam venit ad terminum itineris sui rescripsit Patri Julio, illud Exercitium successisse sibi quàm optimè. Sed sicut dicebam, in Patre Julio erat sic efficax divinæ præsentia sensus, ut ab illa se penitus sentiret penetrari, & præ dulcedine languere in Deo sibi præsentem. Videbat sæpè in momento omnes mundi creaturas, non secus ac in clarissimo speculo. Inter hosce dulcissimos languores liquefiebat cor per oculos in tenerrimas lacrimas, quas ita frequentes & uberes fundebat, ut ipsi penitus omnem loquelam & visum intercluderent, etsi alioquin optimos haberet oculos, & illi opus esset ad conservandos eos in tam crebro planctu, multâ curâ. Præterea dulcedo divinæ præsentia variis modis ab eo concepta, sicut scribit, efficiebat in eo, suavem quandam harmoniam, & concentum musicum internum, & externum numerosissimum, & ad amissim & regulam notarum, ut eum per nullum animi conatum potuerit impedire. Et observabat Ecclesiam esse organum pretiosum ex cannis aureis majoribus & minoribus secundum diversitatem meritorum in Dei servis, se quoque esse unam istarum cannarum, quæ animata à divino spiritu resonabat necessario, & totus mundus materia-

Videbat sæpe omnes mundi creaturas tanquam in speculo.

Ecclesia organum ex cannis majoribus & minoribus.

tus



us decantabat laudes Dei in hoc tono, & benedicebat, sicut faciunt cæli & omnia naturæ opéra.

Ira in vigilia Pentecostes anni 1613. quam in oratione pervigilavit, expertus est istam musicam supra cor suum, & supra linguam. Et in festo sanctæ Agnetis anno 1608. & sæpius alias, sicut alio in loco dicemus diffusius, illum compulit in versus minimè infulsos pro ætate jam devexâ, & persona Poëtes in experte proflire. Horum plena sunt ejus Diaria sensibus planè devotis, quales, verisimile est non alium ipsi Apollinem, quam Jesum Christum, nec alias musas quam beatissimam dictasse Virginem. Mihi allubescit hic paucos referre è multis, in quibus explicatur illustratio & lumen, quod inter orandum mens ejus tanquam speculum purum recipiebat, item ardor & flamma, quam concipiebat ejus cor & voluntas, & impetus vehementes (& cordis scilicet & mentis) cæteroqui incapacium ad res tam sublimes, & cœlestes, in vasis tam angustis & terrestribus, sic itaque canebat.

Quis Apollo, quæ Musæ P. Julij?

*Raggio del sol ricetta in acqua pura,*

*Overo in terso vetro,*

*Et poi tornando in dietro,*

*Corpi vicini accende,*

*Lampo di luce eterna,*

*Ch' ogni altro lume oscura.*

*Percuotendo il cristall del suo cuore*

*Fiamma suprema accende,*

*Con che il tutto s' intende,*

*Et che l' anima fa languire d' amore.*

### QVOD HOC SENSU VERTAS.

1. *Vi sol receptus aquore*

*Cum luce duplicatâ,*

2. *Vitrôve ter chrystallino*

*Reflexus in seipsum,*

Bb

3. *Vicinâ*



3. *Vicina adurit corpora,  
Flammamque ponè spargit;*
4. *Jam tada sunt vel inclyte  
Cum Pergamis Athena.*
5. *Sic sic peræquè castior  
Cum lampas intus ardet,*
6. *Et cor peredit; omnia  
Vertuntur in favillam;*
7. *Nec solus ardet proximus  
Cantatus à Marone,*
8. *Arsere sed vel ultima  
Telluris inquilini.*

Non ta-  
men ac-  
quievit in  
his oble-  
tamentis.

Contem-  
plationem  
cupiebat  
dilatam in  
paradisum.

Ex conver-  
satione re-  
diens per-  
gebat in  
scribenda  
meditatio-  
ne.

Ita delicata erat Patris Julij cum DEO conversatio inter camænas & plectra emodulata; non propterea tamen sinebat se hisce oblectamentis ita capi, ut in iis acquiesceret, & non potius orationes suas dirigeret ad opera sancta, ex quibus major gloria in Deum, & utilitas redundaret in proxima. Itaque ejus precatio tota, effectus cordis, actus voluntatis spectabant opus, minimè contenti illâ tacitâ, & oriosa quiete, quam reperire est in contemplatione, quam, si Deo libêret, ipse dilatam cupiebat in paradisum. Actiones ejus universæ, potissimum verò illæ, quæ tantam applicationem mentis non exigunt, dici possunt fuisse continuæ meditationes. Ita cum manducaret, prodiret domo, ageret cum aliis, semper meditabatur, & quidem sic applicatè, ut rediens ad cubiculum posset scribere ex ordine illas ipsas suas meditationes distinctas in plures partes, ac si multum in iis componendis laborasset, quibus multas chartas & libellos implevit. Et quanto plus meditabatur, tanto magis crescebat desiderium meditandi. Ita ille continuâ flagrabat siti, quam ipse vocat inextinguibilem. Sed quod ego minimè omnium demiror, quoniam Deus ipsi communicabat in oratione sensus spirituales longè suavissimos, lu-  
mina,



mina, claritates, certitudines divinatorum mysteriorum ejusmodi, ut illa quasi non amplius, dicit ille, crederet, sed oculis mentis velut aspiceret multò clariùs, quàm res istæ materiales cernuntur oculis corporis.

Nec videbat ille hanc duntaxat, vel illam rem, imò affirmat, si Deus se per suam misericordiam fecisset dignum paradiso, seque in illum transtulisset, illum non jam novum fore incolam, aut hospitem, pauca enim illic fore videnda, quæ non jam ante vidisset quamvis non in illa claritate, quâ vident Beati. In una potissimum re sibi nunquam satisfecit, prout desiderasset, & est ista, in qua nec Beati quidem unquam sibi plenè, ac planè satisfaciunt, nisi ex toto essent conformes voluntati divinæ, videlicet in videnda facie Dei, quoniam, cum illa sit unicum objectum, quod illos facit beatos, quanto magis illa videtur, tanto magis accenditur videndi desiderium. Composuit ille librum, & conabatur apprehendere certam aliquam intelligentiam superiorem, prout eam vocat, verùm illi succedebat nimis obscura, & parùm solida pro ardenti suo desiderio. Ad probandam hanc ejus illustrationem, & lumen, quod habebat, rerum cœlestium, & abstractionem mentis ab illo inutili otio, referam hic aliquot ejus extases divisas in tres classes, quas ille aliquando expertus fuit in festo Sancti Caroli Borromæi, quæ poterunt contemplantibus esse utiles, instruendis sibi & aliis.

Incepit ille orare sub illa quercu, quam diximus, postea domi profecutus est orationem per multas horas, & abstractus in usitatas suas extases reliquit annotatas in scripto tres has species sequentes, aliàs quidem ab illo animadvertas, sed non scriptas. Sic itaque ait: Extases corporales, in quibus sensus quasi obstupescunt, nec attendunt ad sua objecta, affectionibus animi quiescentibus, & imaginandi facultate vacuâ cogitationum quasi per somnolen-

Bb 2

tiam,

Dicebat,  
pauca fore  
in paradiso,  
quæ non  
vidisset,  
sed non ita  
clare.

Qua in re  
sibi non sa-  
tisfecerit  
P. Julius.

Aliquot  
ejus exta-  
ses.



In hoc statu nec meremur, nec demeremur.

Atera species extasium.

Tertia species extasium.

tiam, quæ solet evenire in somnis interruptis, cum homo non totus evigilat, & in languoribus, & delassationibus corporis, cum vires interiores animæ non bene expergefactæ sunt, & aptæ ad operationes suas, debent dici somnolentiæ, nec merentur nomen contemplationis, quia in hoc statu, cum usus rationis non sit liber, nec meremur nec demeremur, quamvis nonnulli simplices, & inexperti sibi in iis placeant, & debiles quasdam repræsentationes, quas sub iis habent, existiment revelationes, cum sint potius, (& verius) somnia operatione omni intellectûs & voluntatis vacua. Deinde expertus est aliam extasin intellectûs, quæ quidem in quadam vacuitate cogitationum consistit, verumtamen intellectu & voluntate liberis ad ipsorum operationes, quas non exercent, utpote penitus fixi, & informati præsentia Dei, hoc est, luce divinâ, & affectu erga summum bonum, tanquam patrem, amicum, benefactorem, qui excludit quamvis aliam intellectionem & amorem, qui non sit proximè illi subordinatus, & unitus. Tertia extasis est illa per quam intrat anima tanquam in mare lucis & intelligentiæ, in quo intelligendo omnia, quæ vult, & desiderat de perfectionibus divinis, de mysteriis fidei, non illa quærit extra, & hoc discursibus celerrimis, & illustrationibus per modum fulguris, per quas videt, quod Deus est omnia in omnibus, & advertit, quod ista lux operatur in se, sicut sol in quavis re, & vita in viventibus, secundum illorum capacitatem & dispositionem. Ad istam extasin non ascenditur sine divina caritate, sine qua esset mera sapientia philosophica. Pertransit omnes istas tres extasis sortes, & si non rediisset ad se, permanisset diu multumque extra se, sicut aliàs sapius. Verum ex modestia & submissione illas fugit, existimans, sicut non erant improvise, & necessaria, illas potius vitandas.

Modi



Modi & formæ ejus orandi erant varij, & omnes mirè  
 efficaces ad conjungendam animam cum Deo. Et forsan  
 non inutile erit aliquot eorum hic referre pro instructione  
 aliorum. Prima itaque ejus oratio erat una certa viva, &  
 vera credulitas de præsentia divina, una firma & immobi-  
 lis opinio, Deum ipsum videre, & audire perfectè, ita ut to-  
 tum conatum suum poneret in tractando cum Deo viva-  
 citer & affectuosè, nunc rogando veniam suorum pecca-  
 torum, nunc gratias agendo de beneficiis, nunc offerendo  
 seipsum inter merita Christi Domini, denique in petendis  
 gratiis pro se & aliis demissè, & hoc semper secundum di-  
 vinam voluntatem. Alter orandi modus erat relinquere  
 se totum in quadam ardente & continua siti semper magis  
 ac magis cognoscendi & amandi Deum, ad ei perfectius  
 serviendum, & eum honorandum, ac fieri potest, hoc brevi  
 tempore præsentis vitæ. Tertius erat clara, & attenta con-  
 sideratio perpetuæ, & integerrimæ dependentiæ sui ipsius,  
 & rerum omnium aliarum à divina bonitate, sapientia, po-  
 tentia, providentia, non ex mero gustu de tali contempla-  
 tione, verum ad erumpendum majori cum efficacia in af-  
 fectus, qui, sicut ipse loquitur, ipsi erumpebant, ex corde ne-  
 cessariò, ad eum modum, quo lux & calor à sole, & è vita  
 jucunditas, virtus, sæcunditas. Quartus fuit assiduum &  
 non interruptum studium exuendi animam considera-  
 tione & affectu omnis creaturæ ad dandum locum Deo,  
 cui anima non aliter obviam procedebat sine pondere,  
 quàm ad centrum suum potentiarum alis bene accom-  
 modatis, & nihil aliorum tendentibus, nec aliunde impe-  
 ditis; quin imò à virtutibus, & donis supra naturam mul-  
 tum adjutis, & promotis, Deo se illi representante pro re,  
 quæ in gradu perfectionis, & numero infinitarum rerum  
 excellentissimarum excedit & transgreditur omnes in-  
 comparabili auctario, & prærogativâ, absque eo, ut possis

Primus  
 orandi  
 modus 1.  
 Julij.

Alter,

Tertius.

Quartus.



Quintus,  
per viam  
certifica-  
tionis.

scire, vel apprehendere earum nomina, species, similitudines. Denique multum sentiebat juvari se illo orandi modo; quem ille vocat, per viam certificationis: & erat quoddam totale transportare se ipsum cum tota anima in alteram vitam, & illic imaginari sibi videre se quasi oculis propriis totum illud, quod in hac vita credimus de Deo, & de divinis mysteriis, & de tota Christiana religione; hinc iterum huc reverti ad vivendum de novo in Christiana lege ad honorem ipsius, qui est omnium auctor, à quo tantum accepimus pro corpore & anima, & à quo tantum boni expectatur nobis illic præparati. Et erat in ipso tam viva fides, ut ipsi perfacilis videretur hic orandi modus. Sicut namq; ipse affirmat per certam annihilationem sui ipsius, & abnegationem amoris proprii erat totus transfusus in Deum, & unitus cum illo, animâ & corpore, illâ per facultates, per intellectum transfundendo se totam in vastum sapientiæ & meriti oceanum; per voluntatem, in bonitatem, & beneplacitum æternum; & per memoriam in Ideas & intelligentias increatas. Isto, nempe corpore, quatenus se aspiciebat sicut minimum membrum unitum capiti, & dependentissimum ab illo, id est, Christo in mystico Ecclesiæ corpore.

Ab ista minimè perfunctoria, & instabili, sed profunda & constante apprehensione sequebatur in illo totalis illa abstractio, & discessio à se ipso tam quoad animum, quàm etiam quoad corpus, nihil neque utile, neque commodum, nec honorem proprium curando, sed solum querendo, quod Dei est, tanquam capitis, & fratris, induendo illum zelum, quem Christus in terra versus æternum Patrem suum in omnibus rebus monstravit, & videbatur ipsi non experiri illum zelum in se, esse certum signum, quod non dependeret ab illo cælesti capite, nec esset filius tam Sancti Patris, nec de familia Dei; verùm tanquam servus,  
qui



qui attentus ad proprium lucrum, parum curat, utrum herus suus lucretur, vel perdat. Considerabat itaque Ecclesiam tanquam suam caram matrem, Christum tanquam suum fratrem, & Deum tanquam suum Patrem. Et propterea in omnibus suis actionibus existimabat se obstrictum ad quærendum lucrum & honorem ipsorum, tanquam proprium & multò magis, & in offensis in ipsos commissis eum percipiebat dolorem, quem membrum sentit ex dolore capitis, aut quem Filius sentit de dolore Patris, Matris, Fratris &c. Hunc orandi & meditandi modum valde amavit, & multus in eo exercendo fuit in Eremito Sancti Angeli terra montis Ori in Sabina, ubi beatus Amadeus auctor reformationis de observantia Sancti Francisci tot ac tantas accepit à Deo gratias. Hic se detinuit Pater Julius in assidua occupatus oratione, per duos circiter menses, unâ cum alio patre, quo cum festis diebus prodibat ad concionandum, & doctrinam Christianam per terras & castella tradendam. Hic composuit meditationes supra primarias Missæ partes absque alio libro vel magisterio, nisi Spiritu Sancto. In nemore hujus solitudinis meditans habuit illam notissimam extasin, in qua clarè didicit supra dictum meditandi modum inter ejulatum ejusmodi reciprocatus, & non spontaneos clamores, ut videri quadamtenus mugitibus possent victimandæ ad aram hostiæ quàm simillimi. Id quod ipsi postea perpetuum fuit, eum in modum, ut propter inconcinnitatem, & molestiam, quam creabat aliis, qui eum audiebant orantem, & propter novitatem in publico, licet ipse valde doleret, non posse se hac in re moderari, coactus fuerit quærere locum orandi à communitate sejunctum.

Quomodo  
considera-  
ret Eccle-  
siam &  
Christum.

Clamores,  
inter me-  
ditandum.

Verum est, post aliquam multum temporis, Dominum Deum ipsum docuisse duplicem modum se ab illis valde notabilibus abstractionibus continendi. Hic est, quando

Deus illum  
quodam  
dedocuit  
per expe-  
rientiam.



Cum meditaretur excellentias Beatiſſimæ Virginis.

Cum increſcit affectus, deſectendum ad diſcurſum.

quando extaſis erat per viam affectuum, occupare omnes vires, & conatus animæ in conſideratione & diſcurſibus intellectûs, quàm primum ipſi occurreret fieri raptus, & affectus notabilis. Quando autem erat per viam intellectûs, indulgere affectibus. Et hoc documentum accepit quadam die, cùm in horto meditaretur excellentias beatiſſimæ Virginis per unamquamque duodecim ſtellarum, quæ coronam ejus in fronte conficiunt, prout in Apocalypſi legimus. Quia cùm ſe intellectus in interna dona & facultates hujus ſanctiſſimæ animæ inſinuaret, excipiendo illuminationes clariſſimas tanquam ſtellas, cùm perveniſſet ad ſeptimam, totus abreptus fuit; & quoniam conſolatio erat inæſtimabilis, cœpit in dulces diſfluere lacrimas, & anima diſpensando ſuam virtutem parti ſenſibili, & ita abſtrahendo ſe ab illa vehemente imaginatione intellectûs, quæ ipſam totam detinebat raptam, cùm iterum ſe, ut ita dicam, reſtitueret ſenſibus externis, finem impoſuit extaſi; & ipſe didicit, hæcæ mentis extaſes poſſe terminari in exercitia affectuum cordis. Sicut poſtea increſcens ſupra modum affectus, & in ipſum immerſa anima tota, quali obſopita abſque ulla operatione & diſcurſu intellectûs, & propterea reſorpta in profundam quandam extaſin concepit maximum deſiderium attendendi diligenter ad illuminationes, quas excipiebat de dotibus ſanctiſſimæ Virginis, ut poſſet eas poſtea annotare in ſcripto, & teneret in memoria. Vnde cùm vellet repetere notitias, quas habuit, & ſupra illas ſe reflectere, avocato corde ab illo dolci ſenſu, & animâ revocatâ à vehementia amoris, & applicatâ ad cognoscendum, finem denique & iſta accepit extaſis, & ipſe de novo per experientiam pulcherrimè didicit, intellectum revocare cor ab extaſi, & hoc viciffim illum.

Et his documentis poſtea uſus eſt potiffimùm in publico, ut ne pateretur extaſin, quando in principio poterat advertere.



advertere prius se longius progressum, quia sapius non erat in potestate tenere se. Et in una attestatione affirmat Pater Evangelista de Gattis ejus confessarius sapius raptum fuisse in extasin sub ipso actu confessionis. Notabiliores hos sensus experiebatur in festis Ecclesiae, & nostrae societatis solemnioribus non solum in mrditando, sed etiam in recitandis psalmis, & aliis scripturae locis, experiundo in anima illos ipsos sensus, ac si de eo essent scripti, & perseverabant apud ipsum octo, quindecim, triginta diebus, relinquentes eum ita totum abstractum, & quasi attonitum, & obsoptum, ita ut aliud non posset considerare, nec interdiu, nec noctibus, quas sapissimè transigebat in oratione totas. Et subinde abstractiones ita erant vehementes, ut videretur anima velle omninò exire, & propterea ultra impetuosos clamores trahebat secum in altum etiam corpus variis modis, ut uniretur cum suo amato Domino, sicut dicemus sequentibus capitibus.

Aliquando solitus rapti in actu confessionis.

C A P U T IX.

Discretio Spirituum.

**E**X assidua cum DEO tractatione in oratione tantam lucem in animo hausit Pater Julius, ut facile posset bonos à malis spiritibus discernere, qui intus animos ad bonas vel malas actiones solent movere, quod est ipsissimum illud Ecclesiae donum, magis uni, quam alteri à Deo concessum, prout nos Sanctus Paulus docet. Ipsi mox liberaliter fuit impertitum statim ab ingressu in societatem, non solum quantum ex aureo illo Sancti Patris nostri Exercitiorum libello, & ab admirabili Superiorum regimine traxit, sed multò magis quod à sua ipsius simplicitate, & puritate est mutuatus. Dicebat namque per longam se ex-

Cc

perien-